

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

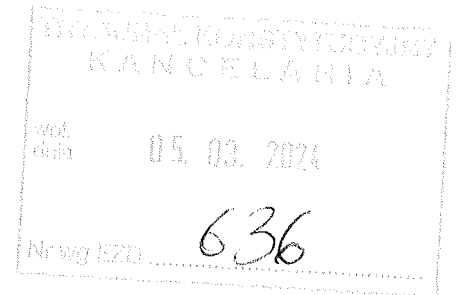
Warszawa, dnia

28/02

2024 r.

1001-8.TK.20.2024

SK 13/24

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku ze skargą konstytucyjną D B z dnia 15 stycznia 2024 r. o zbadanie zgodności art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2016 r., poz. 178 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1375 ze zm.), rozumianego w ten sposób, że „prokurator pozostający w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze w stanie spoczynku może wrócić na swój wniosek do służby na ostatnio zajmowane stanowisko lub stanowisko równorzędne jedynie w okresie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie tejże ustawy, tj. w okresie od 4 marca 2016 r. do 4 maja 2016 r.”, z art. 60 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

- na podstawie art. 42 pkt 7 oraz art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393) -

przedstawiam następujące stanowisko:

postępowanie w tej sprawie podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym - wobec niedopuszczalności wydania orzeczenia.

UZASADNIENIE

Pan D B (dalej także: Skarżący) wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego ze skargą konstytucyjną, przytoczoną na wstępie niniejszego stanowiska.

Skarga ta została wniesiona na tle następującego stanu faktycznego i prawnego.

Skarżący, będąc prokuratorem , w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1375 ze zm.; dalej: ustawa zmieniająca z dnia 9 października 2009 r.), przeszedł w stan spoczynku na podstawie art. 19 ust. 3 tejże ustawy.

Na wniosek Skarżącego z dnia lutego 2022 r., złożony w trybie art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2016 r., poz. 178 ze zm.; dalej: ustawa - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze), Prokurator Generalny, pismem z dnia lutego 2022 r., przywrócił Skarżącego - z dniem lutego 2022 r. - do czynnej służby na stanowisku prokuratora

Z dniem marca 2022 r. Prezes Rady Ministrów powołał Skarżącego do pełnienia funkcji .

Pismem z dnia stycznia 2024 r., doręczonym Skarżącemu osobiście, Prokurator Generalny uznał, że pismo Prokuratora Generalnego z dnia lutego 2022 r. o przywróceniu Skarżącego do czynnej służby na stanowisku prokuratora Prokuratury nie wywołało skutków określonych w art. 47 § 1 i 2 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze i ustalił z dniem 12

stycznia 2024 r., że Skarżący pozostaje prokuratorem w stanie spoczynku przeniesionym w stan spoczynku w trybie art. 19 ust. 3 ustawy zmieniającej z dnia 9 października 2009 r.

Jednocześnie w powołanym wyżej piśmie Prokurator Generalny stwierdził, że od dnia stycznia 2024 r. D B , jako prokuratorowi przeniesionemu w stan spoczynku na mocy przepisów art. 19 ust. 3 ustawy zmieniającej z dnia 9 października 2009 r., przysługuje uposażenie wynikające z art. 19 ust 5 tejże ustawy, którego wysokość zostanie określona odrębnym pismem.

W uzasadnieniu ww. pisma Prokurator Generalny zwrócił uwagę, między innymi, na to, że:

- „[d]ecyzje Prokuratora Generalnego w zakresie przywrócenia prokuratorów do służby w trybie art. 47 PWPoP (chodzi o ustawę - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze - przyp. wł.) podejmowane w okresie od 4 marca 2016 r. do 4 maja 2016 r. w kontekście obowiązywania norm temporalnych były skuteczne. Nie powodowały nawiązania stosunku służbowego, a jedynie przekształcenie istniejącego stosunku służbowego, kształtując odmiennie zakres praw i obowiązków. Stosunek służbowy prokuratora powstaje bowiem z dniem jego powołania i trwa zasadniczo (z wyjątkiem przypadków zrzeczenia się i ustania na mocy orzeczenia) do śmierci. Natomiast nie sposób uznać skuteczności decyzji Prokuratora Generalnego podjętej w trybie art. 47 § 1 i 2 PWPoP w dniu lutego 2022 r., a zatem po upływie blisko 6 lat od ukształtowania prokuratury w formie określonej przez ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. PoP (chodzi o ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1360 ze zm., dalej - ustawa Prawo o prokuraturze - przyp. wł.) oraz PWPoP. W przypadku wystąpienia przez prokuratora uprzednio przeniesionego w stan spoczynku na mocy przepisów art. 19 ust 3 ustawy z 2009 roku po dniu 4 maja 2016 r. *de lege fundamentalis* brak jest podstaw do przywrócenia go do pracy. Podstawy takiej nie daje zarówno art.

47 § 1 i 2 PWPoP, jak również art. 127 § 1 PoP w zw. z art. 74 § 4 PrUSP (chodzi o ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 217 ze zm., dalej także - ustawa - Prawo o ustroju sądów powszechnych albo u.s.p.). Temporalny zakres stosowalności normy prawnej w wymiarze materialnym i kompetencyjnym dotyczącym przywrócenia do służby prokuratora pozostającego w stanie spoczynku obejmował bowiem okres od 4 marca 2016 r. do 4 maja 2016 r.”;

- „[w] ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. PWPoP, przepisy w sposób zgodny z zasadami prawidłowej legislacji zakreślały termin na wprowadzenie zmian kadrowych i dostosowanie przepisów do wymogów nowego prawa. W tym jednym przypadku zaniechano wskazania jakiegokolwiek terminu do złożenia wniosku o powrót do czynnej służby. Przepisy wprowadzające mają charakter epizodyczny, a ich celem jest dostosowanie określonej materii ustawowej, wprowadzanej nowym aktem normatywnym. Pełnią więc funkcję stabilizującą funkcjonowanie instytucji w wymiarze instytucjonalno-kadrowym”;

- „[a]naliza obowiązujących regulacji prawnych i ich wykładnia dokonana w oparciu o dostępne reguły interpretacyjne wskazuje w sposób jednoznaczny, że przywrócenie prokuratora D B do czynnej służby zostało dokonane bez podstawy prawnej, a pismo Prokuratora Generalnego z lutego 2022 r. nie wywołało skutków określonych w art. 47 § 1 i 2 PWPoP”;

- „[n]a dzień lutego 2022 r. możliwość stosowania przepisu określonego w art. 47 § 1 i 2 PWPoP wygasła, albowiem jak wynika z zasad obowiązywania przepisów intertemporalnych mają one charakter przejściowy i służą do rozwiązywania problemów intertemporalnych w procesie zmian instytucjonalno-kadrowych. W tym przypadku obejmowało to wprowadzenie nowego ustroju prokuratury ukształtowanego ustawą z dnia 28 stycznia 2016 roku (Dz.U. poz. 177 ze zm.) w trakcie kształtowania prokuratury w 2016 r., którego okres wyznacza czas od wejścia w życie ustawy, tj. 4 marca 2016 r. do ukształtowania kadrowego prokuratury, tj. 4 maja 2016 r.”;

- [p]rzywrócenie do służby prokuratora D B w trybie art. 47 PWPoP po 4 maja 2016 r. nastąpiło bez podstawy prawnej. Nie spełniało przesłanek skuteczności podjęcia określonej czynności konwencjonalnej doniosłej prawnie. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest uznanie, że decyzje Prokuratora Generalnego, podejmowane na podstawie art. 47 § 2 PWPoP po dniu 4 maja 2016 r., nie wywołały skutków prawnych, co oznacza, że przywrócenie stanu zgodnego z prawem nie wymaga szczególnego trybu, w tym w szczególności wszczęcia czy też wznowienia postępowania administracyjnego, a zatem może nastąpić w zwykłej formie pisemnej” (pismo Prokuratora Generalnego z dnia stycznia 2024 r., s. 3 - 5).

W konkluzji pisma z dnia stycznia 2024 r. Prokurator Generalny stwierdził, iż „należało ustalić, że pismo Prokuratora Generalnego z dnia lutego 2022 r. (...) nie wywołało skutków określonych w art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 178 ze zm.) w zakresie przywrócenia Pana D B z dniem lutego 2022 r. do czynnej służby na stanowisku prokuratora

Pismo niniejsze nie stanowi wygaszenia stosunku służbowego, a jedynie potwierdzenie, że stosunek ten nie uległ przekształceniu. Specyfiką tego stanu jest <pozostawanie w stosunku służbowym przy braku obowiązku świadczenia pracy> (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 czerwca 2007 r., SK 54/06) [OTK ZU nr 3/A/2007, poz. 23 - przyp. wł.]” (pismo Prokuratora Generalnego z dnia stycznia 2024 r., s. 5 - 6).

Na wstępie uzasadnienia skargi konstytucyjnej Pan D B wyraził pogląd, iż „[n]ie ulega wątpliwości, że pismo Prokuratora Generalnego z dnia stycznia 2024 r. (...) ma charakter ostatecznego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej o wolnościach i prawach Skarżącego, o którym mowa w art. 79 ust. Konstytucji RP. Ustala bowiem status Skarżącego jako prokuratora przyjmowany przez centralny organ państwa. Jednocześnie, Prokurator Generalny nie wskazał Skarżącemu żadnego trybu odwoławczego od swojego

rozstrzygnięcia, i trybu takiego nie sposób odszukać w przepisach mających stanowić podstawę rozstrzygnięcia. W takim zaś stanie rzeczy Skarżący nie był zobligowany do poszukiwania drogi prawnej do wzruszenia orzeczenia, co jest stanowiskiem przyjmowanym w doktrynie i orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (zob. J. Trzcíński, M. Wiącek [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd. II*, red. L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016, art. 79)” (skarga konstytucyjna, s. 3 - 4).

Realizując z kolei wymóg formalny skargi konstytucyjnej, określony w art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, czyli wymóg określenia kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją, Skarżący wskazał art. 47 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze oraz art. 19 ust. 3 ustawy zmieniającej z dnia 9 października 2009 r., po czym wyjaśnił, że „kwestionuje zakres normy wynikającej z dwóch przytoczonych wyżej przepisów, a przyjęty w ostatecznym rozstrzygnięciu skierowanym wobec niego. Podkreślić należy, że norma będąca podstawą rozstrzygnięcia wobec Skarżącego jest rezultatem procesu wykładni dokonanej przez organ, choć literalnie nie wynika z ww. przepisów. Dopiero bowiem z aktu stosowania prawa można odczytać treść normatywną, w której przyjmuje się, że prokurator pozostający w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze w stanie spoczynku może wrócić na swój wniosek do służby na ostatnio zajmowane stanowisko lub stanowisko równorzędne jedynie w okresie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie tejże ustawy, tj. w okresie od 4 marca 2016 r. do 4 maja 2016 r.” (skarga konstytucyjna, s. 4 - 5).

Dalej Skarżący podniósł, iż „ma świadomość, że przedmiotem kontroli konstytucyjności nie może być akt stosowania prawa, a jedynie norma prawna

będąca podstawą wydania takiego aktu. Oznacza to, że zasadniczo przedmiotem kontroli Trybunału jest utrwalone rozumienie danego przepisu lub grupy przepisów składających się na normę. Trybunał Konstytucyjny uznał jednak, że restrykcyjnie interpretowany wymóg jednolitości orzecznictwa lub utrwalonego stanowiska doktryny czyniłoby skargę konstytucyjną w znacznym zakresie instytucją dysfunkcyjną i pozbawioną znaczenia dla uprawnionych. Skarga konstytucyjna z założenia ma być natomiast instytucją gwarantującą wymierną ochronę praw i wolności konstytucyjnych” i powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 czerwca 2021 r., w sprawie o sygn. SK 37/19 (OTK ZU seria A z 2021 r., poz. 54), w którym Trybunał stwierdził, między innymi, że *„[z]ważywszy na treść i funkcję art. 79 ust. 1 Konstytucji, można (...) uznać, że dopuszczalna jest skarga konstytucyjna, w której zarzuty kieruje się choćby wprost wobec zastosowanej wykładni zaskarżonego przedmiotu kontroli, a także wobec zarówno jednej z kilku równorzędnych, jak i odosobnionej interpretacji przepisu. Taka skarga jest bowiem w istocie skargą na przepis w określonym, zarzucanym znaczeniu”* (skarga konstytucyjna, s. 5 - 6).

W ocenie Skarżącego, „doszło do naruszenia art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w ten sposób, że zastosowano nieznaną ustawie tryb odwołania ze służby prokuratorskiej w stanie czynnym i finalnie z pełnienia funkcji Prokuratora nie wskazując przy tym podstawy prawnej przeniesienia w stan spoczynku, uznania pozostawania w stanie spoczynku, czy też uznania że nie doszło do nawiązania stosunku służbowego prokuratora, naruszając w ten sposób konstytucyjne prawo do pozostania w służbie publicznej, poprzez przyjęcie arbitralnego kryterium czasu złożenia wniosku o przywrócenie do czynnej służby prokuratorskiej, różnicując sytuację prokuratorów pozostających w stanie spoczynku w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze” (skarga konstytucyjna, s. 6).

Uzasadniając z kolei zarzut niezgodności kwestionowanego uregulowania

z art. 60 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji (z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie), Skarżący podniósł, między innymi, że:

- „[a]rtykuł 60 Konstytucji RP wskazuje, iż obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Pojęcie <służby publicznej> rozumiane jest przez Trybunał Konstytucyjny szeroko, jako <ogół stanowisk w organach władzy publicznej> swoim zakresem obejmujące <sytuację osób pracujących we wszystkich instytucjach szeroko pojmowanej władzy publicznej> (zob. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 kwietnia 2002 r., SK 18/01, OTK-A 2002, Nr 2, poz. 16). Zaliczyć należy do nich osoby zatrudnione w urzędach i instytucjach państwowych w celu realizacji funkcji i zadań państwa jako organów władzy, sądownictwa, prokuratury, kontroli państwowej i różnych działów administracji państwowej, a także służby mundurowe”;

- „[u]trwalony pogląd w orzecznictwie wskazuje, że prawo dostępu do służby publicznej obejmuje nie tylko sam moment wstąpienia do niej, ale również ewentualne przekształcenie stosunku służbowego i zwolnienie ze służby”;

- „Prokurator Generalny zwykłym pismem - z dnia stycznia 2024 r. - poinformował D B , iż ten pozostaje prokuratorem w stanie spoczynku, zaznaczając że z tym dniem dokonał wskazanego <ustalenia>. Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze nie zna takiego trybu ustalenia, że prokurator pozostaje w stanie spoczynku, w odniesieniu do prokuratorów, którzy na podstawie obowiązującego prawa przeszli w stan spoczynku, a następnie - na podstawie ustawy - powrócili do służby na ostatnio zajmowane stanowisko lub stanowisko równorzędne. W szczególności nie przewidziano możliwości załatwienia tej kwestii <pismem>, bez zapewnienia zainteresowanemu możliwości odniesienia się do prezentowanego stanowiska i argumentacji. W istocie w piśmie Prokuratora Generalnego <wykreowano> nieznaną ustawie możliwość pozbawienia prokuratora statusu prokuratora w stanie czynnym i finalnie pozbawienia go

możliwości pełnienia funkcji w strukturach prokuratury”;

- „[u]stawa nie przewiduje trybu weryfikowania powrotu prokuratora ze stanu spoczynku do służby, przy czym regulacja zawarta w art. 47 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze, ma charakter szczególny i zupełny. Decyzję w sprawie wniosku prokuratora wykazującego wolę powrotu do służby ze stanu spoczynku zastrzeżono dla Prokuratora Generalnego, który - pod warunkiem spełniania przez prokuratora wymogów wskazanych w tym przepisie - musi wydać decyzję pozytywną. Wiążąca jest wola prokuratora, która determinuje decyzję Prokuratora Generalnego. Po jej podjęciu decyzja ta nie podlega weryfikacji w żadnym trybie i w żadnych okolicznościach, wywołuje automatycznie skutek prawny w postaci powrotu na ostatnio zajmowane stanowisko prokuratorskie lub równorzędne, a woli prokuratora pozostawiono możliwość powrotu w stan spoczynku (art. 47 § 3 ww. ustawy). Także w tym przypadku Prokurator Generalny nie dysponuje możliwością podjęcia innej decyzji, niż ta zgodna z wolą prokuratora”;

- „[w]skazane przepisy nadal obowiązują, są częścią polskiego systemu prawnego i kształtują (a ściślej współkształtują) stosunek służbowy prokuratora i w żadnym razie nie można było tej regulacji uznać za epizodyczną, obowiązującą jedynie w okresie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie tejże ustawy, tj. w okresie od 4 marca 2016 r. do 4 maja 2016 r. W szczególności należy zauważyć, że ustawa Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze, zawiera szereg przepisów, które niewątpliwie miały charakter przejściowy, np. art. 35 § 1, art. 38 § 1, art. 40 § 1, w których wyraźnie określono termin możliwości ich zastosowania. Przepisy te dotyczyły powołań prokuratorów będących, w chwili wejścia w życie przepisów wprowadzających Prawo o prokuraturze, w stanie czynnym. Jak zauważa Naczelny Sąd Administracyjny *począwszy od art. 25, Przepisy wpr. Pr. o prok. dotyczą ściśle sytuacji prokuratorów i prokuratur. Przepisy te, w znaczącej większości nie mają charakteru przepisów przejściowych. Tam, gdzie przepis pełnić ma taką rolę, ustawodawca wyraźnie wskazuje na to poprzez użycie*

zwrotu <do dnia>, <z dniem>, <do czasu>. W pozostałych przypadkach przepisy mają charakter ustrojowy tworząc określone podmioty, określając ich strukturę organizacyjną, zakres działania (wyrok NSA z 24.09.2019 r., I OSK 2234/17, LEX nr 2731382)”;

- „[p]rzepis art. 47 § 1 przepisów wprowadzających ustawę Prawo o prokuraturze należy więc zaliczyć do tych przepisów tej ustawy które mają trwały charakter ustrojowy. Podkreślić trzeba, że przepis ten dotyczy wyłącznie prokuratorów, którzy w chwili wejścia w życie ustawy wprowadzającej pozostawali w stanie spoczynku i w żaden sposób nie reglamentuje terminu złożenia przez prokuratora wniosku o powrót do służby czynnej. Powrót może nastąpić jeśli prokurator spełnia wszystkie inne warunki do pozostawania w stanie czynnym. W świetle niekwestionowanych zasad obowiązywania aktów i norm prawnych przepis ten i wywiedzione z niego normy nadal obowiązują”;

- „[u]stawodawca nie przewidział żadnych okoliczności, w których mogłoby dojść do zakwestionowania woli prokuratora, co oznacza, że tylko od jego decyzji zależy powrót do czynnej służby, jak również jej zakończenie. Ustawodawca zagwarantował w ten sposób prokuratorowi dostęp do służby publicznej w ten sposób, że umożliwił mu jej kontynuowanie, jak również zakończenie, w dowolnym momencie, w zależności od własnego uznania. Nie przewidziano możliwości zwolnienia ze służby prokuratora, który złożył wniosek w trybie art. 47 § 1 ww. ustawy. Gdyby racjonalny ustawodawca przewidział taką możliwość, uczyniłby to wyraźnie, określając przesłanki podjęcia w tym zakresie decyzji. Takich przesłanek brak, nie ma również trybu podjęcia przedmiotowej decyzji, co oznacza, że ustawodawca - ze względu na brzmienie art. 7 Konstytucji RP - takiej możliwości nie dopuścił”;

- „[p]rokurator, który skorzystał z możliwości, o której mowa w art. 47 § 1 ww. ustawy pozostaje pod ochroną art. 60 Konstytucji RP - w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP - albowiem złożenie stosownego wniosku obliguje do jego uwzględnienia, bez względu na to, kiedy zostanie on złożony i w jakich

okolicznościach. W ten sposób ustawodawca dąży do stworzenia możliwości wykorzystania kwalifikacji, wiedzy, czy też doświadczenia danej osoby w ramach służby publicznej, a skorzystanie z tej możliwości prowadzi do obowiązku zapewnienia ochrony stosunkowi służbowemu. Z perspektywy art. 60 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP istotne jest, iż ewentualnie zwolnienie (odwołanie) ze służby, także ze względu na brak spełnienia ustawowych kryteriów jej pełnienia, musi być określone w ustawie i nie może być pozostawione uznaniu, dowolności jakiegokolwiek organu, a ponadto musi realizować konstytucyjnie legitymizowany cel”;

- „[w]ykładnia, w której Prokurator Generalny najpierw przywraca prokuratora do czynnej służby, by następnie stwierdzić, że uczyniono to na podstawie normy intertemporalnej, choć formalnie odwołuje się do przepisów ustawy, nie spełnia standardu proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji). Przede wszystkim nie podobna zidentyfikować konstytucyjnie usprawiedliwiony cel, który wymagałby ograniczenia (temporalnego) prokuratorom w stanie spoczynku możliwości powrotu do czynnej służby prokuratorskiej. Wektor wartości konstytucyjnych jest w tym wypadku przeciwny, jeśli tylko prokurator pozostaje na tyle zdrowy (takie ograniczenie, wprost wskazane przez ustawodawcę wydaje się uzasadnione), że może realizować zadania, jego przywrócenie do czynnej służby wzmacnia kadre prokuratorską, która zmaga się ze stale rosnącą liczbą prowadzonych spraw. Nie podobna zaś bronić poglądu, że temporalne ograniczenie możliwości powrotu do czynnej służby przyczynia się w jakikolwiek sposób do usprawnienia działania instytucji jaką jest prokuratura lub jej funkcji, jaką jest m. in. ściganie przestępstw. Wykładnia przyjęta przez Prokuratora Generalnego w zaskarżonym rozstrzygnięciu prowadziła do wniosku, że prokuratorzy będący w sytuacji Skarżącego, w rzeczywistości cały czas pozostawali w stanie spoczynku. Rozumowanie tego rodzaju może rodzić niebezpieczeństwo kwestionowania ważności i skuteczności wszystkich decyzji podjętych w okresie sprawowania urzędu i funkcji przez Skarżącego, począwszy

od decyzji o charakterze organizacyjnym, finansowym, osobowym, po decyzje procesowe podjęte w konkretnych postępowaniach, w konsekwencji prowadząc do zakwestionowania ważności tych postępowań oraz wywołując szkodę dla obywateli, których interesów te postępowania dotyczyły, a zwłaszcza ofiar przestępstw. Nie sposób odnaleźć w Konstytucji RP normy, która mogłaby wspierać tego rodzaju kierunek aksjologiczny” (skarga konstytucyjna, s. 7 - 11).

W podsumowaniu części skargi konstytucyjnej zawierającej uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego uregulowania z art. 60 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji (z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie), Skarżący wskazał, że „kryterium czasu złożenia wniosku (w okresie od 4 marca 2016 r. do 4 maja 2016 r.), którym normodawca (według wykładni poczynionej przez Prokuratora Generalnego) miałby zróżnicować sytuację prokuratorów pozostających w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze w stanie spoczynku, jawi się jako arbitralne, nie realizujące żadnego celu konstytucyjnego, a tym samym niezgodne z art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP” (skarga konstytucyjna, s. 11).

Zdaniem Pana D B , pismo Prokuratora Generalnego z dnia stycznia 2024 r. „ma charakter ostatecznego, rozstrzygnięcia organu administracji publicznej o wolnościach i prawach Skarżącego, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji RP. Ustala bowiem status Skarżącego jako prokuratora przyjmowany przez centralny organ państwa” (skarga konstytucyjna, s. 3).

Jednocześnie Skarżący stwierdził, że „Prokurator Generalny nie wskazał Skarżącemu żadnego trybu odwoławczego od swojego rozstrzygnięcia, i trybu takiego nie sposób odszukać w przepisach mających stanowić podstawę rozstrzygnięcia”, co doprowadziło Pana D B do wniosku, że „Skarżący nie był zobligowany do poszukiwania drogi prawnej do wzruszenia orzeczenia” (skarga konstytucyjna, s. 3 - 4).

Stanowisko Skarżącego o braku trybu odwoławczego od rozstrzygnięcia Prokuratora Generalnego, zawartego w piśmie z dnia stycznia 2024 r., **nie jest trafne.**

Na wstępie należy wyjaśnić, że w rozstrzygnięciu z dnia stycznia 2024 r. Prokurator Generalny ustalił, iż z dniem stycznia 2024 r. prokurator D B pozostaje prokuratorem w stanie spoczynku przeniesionym (w tenże stan spoczynku) w trybie przepisu art. 19 ust. 3 ustawy zmieniającej z dnia 9 października 2009 r., a to oznacza, że stosunek służbowy tego prokuratora formalnie trwa, nieprzerwanie od momentu jego ukształtowania, czyli po wejściu w życie ustawy zmieniającej z dnia 9 października 2009 r. Pan Prokurator B nadal pozostaje prokuratorem, ale w stanie spoczynku.

Niemniej jednak nie można nie dostrzegać, że wspomniane rozstrzygnięcie Prokuratora Generalnego powoduje daleko idące skutki praktyczne dla Skarżącego.

Otóż rozstrzygnięcie Prokuratora Generalnego z dnia stycznia 2024 r., w istocie „odsuwając” Pana D B od wykonywania obowiązków prokuratora w stanie czynnym (obowiązków służbowych), *de facto* ingeruje w status służbowy tego prokuratora.

O ile bowiem od dnia **przywrócenia** D B do czynnej służby na stanowisku prokuratora Prokuratury to jest od dnia lutego 2022 r., **do dnia stycznia 2024 r. Skarżący wykonywał obowiązki prokuratora** (świadczył pracę i pobierał za nią wynagrodzenie), o tyle od dnia stycznia 2024 r., jako prokurator w stanie spoczynku, nie może już wykonywać obowiązków służbowych (nie może świadczyć pracy, a zamiast wynagrodzenia ma prawo do uposażenia).

Z drugiej strony trzeba pamiętać o tym, że instytucja przejścia prokuratora w stan spoczynku jako taka nie została uregulowana samoistnie w ustawie - Prawo o prokuraturze. Stosowanie tej instytucji do prokuratorów wynika z art. 127 ustawy - Prawo o prokuraturze, który nakazuje odpowiednie stosowanie do

prokuratorów ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, jeżeli przepisy ustawy - Prawo o prokuraturze nie stanowią inaczej.

Ustawa - Prawo prokuraturze wyraźnie odróżnia wygaśnięcie stosunku służbowego prokuratora (art. 93 tejże ustawy) od przejścia prokuratora w stan spoczynku (art. 69 u.s.p. w związku z art. 127 ustawy - Prawo o prokuraturze) oraz to, że **prokurator w stanie spoczynku, podobnie jak sędzia w stanie spoczynku, nadal pozostaje w stosunku służbowym** (zwłaszcza przemawia za tym poglądem stosowany „odpowiednio” w odniesieniu do prokuratorów przepis art. 74 u.s.p. określający prawo powrotu ze stanu spoczynku).

Treść stosunku służbowego prokuratora w stanie spoczynku jest jednakże odmienna od sytuacji prokuratora w stanie czynnym. W przypadku prokuratora w stanie spoczynku z jednej bowiem strony, o czym wcześniej już wspomniano, ustał już obowiązek wykonywania pracy, z drugiej zaś prawo do wynagrodzenia przekształciło się w prawo do uposażenia (*vide* - art. 100 § 1 u.s.p. w związku z art. 127 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze). **Mimo jednak odrębności między sytuacją prokuratora w stanie czynnym a pozycją prokuratora w stanie spoczynku, nadających w istocie inny charakter prawny tym dwóm stosunkom służbowym, należy uznać, iż prokurator w stanie spoczynku może dochodzić roszczeń ze stosunku służbowego przed sądem pracy** (*vide* - wyroki Sądu Najwyższego Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych: z dnia 5 grudnia 1996 r., w sprawie o sygn. akt I PRN 106/95 oraz z dnia 6 stycznia 1999 r., w sprawie o sygn. akt III RN 180/98, System Informacji Prawnej LEGALS, numery, odpowiednio: 168249 i 43817).

Szeroko o prawie prokuratora (prokuratora w stanie spoczynku) do dochodzenia roszczeń ze stosunku pracy przed sądami powszechnymi Sąd Najwyższy (Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych) wypowiedział się w uzasadnieniu postanowienia z dnia 14 lipca 2016 r., w sprawie o sygn. akt III PO 3/16, gdzie **wprost stwierdził**, że „[z] utrwalonego orzecznictwa wynika, iż w sprawach o roszczenie ze stosunku pracy

prokuratorowi przysługuje droga sądowa przed sądem powszechnym - sądem pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 1996 r., I PRN 106/95, niepubl.). Przesądza o tym art. 101 § 1 ustawy o prokuraturze z 2016 r. (chodzi o ustawę - Prawo prokuraturze - przyp. wł.), zgodnie z którym <w sprawach o roszczenia ze stosunku służbowego prokuratorowi przysługuje droga postępowania przed sądem właściwym dla spraw pracowniczych>. Przepis ten powtórzył unormowanie wynikające z art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, ze zm.). [...] w orzecznictwie Sądu Najwyższego, stosunek pracy prokuratora, choć zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu powstaje na skutek powołania, jest stosunkiem pracy wynikającym z mianowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1996 r., I PZP 9/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 34; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2001 r., I PKN 379/00, OSNP 2003 nr 5, poz. 116; z dnia 15 października 2015 r., II PK 260/14, M.P.Pr. z 2016 r. Nr 2, s. 84-89). **Prokurator jest więc pracownikiem w rozumieniu art. 2 Kodeksu pracy. Sprawa o roszczenia wynikające z tego stosunku pracy jest sprawą cywilną, co do której istnieje zasada dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, przed sądami cywilnymi - sądami pracy (podkr. wł.).** W dotychczasowym orzecznictwie rozstrzygnięto również, że sprawą ze stosunku pracy prokuratora, do rozpoznania której właściwym jest sąd powszechny - sąd pracy, jest sprawa o roszczenia związane z odwołaniem ze stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 1996 r., I PRN 106/95). [...]

Sąd Najwyższy nie podzielił stanowiska skarżącej, zgodnie z którym nie przysługuje jej droga sądowa od decyzji Prokuratora Generalnego wydanej na podstawie art. 36 PrProk (błędnie wskazano tutaj art. 36 ustawy - Prawo o prokuraturze zamiast art. 36 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze - przyp. wł.). Skarżąca trafnie podnosi, że w Prawie o prokuraturze z 2016 r., jak również w (...) [przepisach ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze - przyp. wł.] nie ma przepisów przewidujących

wprost możliwość zaskarżenia takich decyzji Prokuratora Generalnego. **Nie oznacza to jednak niezaskarżalności takich decyzji** (podkr. wł.). Obowiązująca ustawa Prawo o prokuraturze z 2016 r. nie powieliła unormowania z czasów PRL, zawartego w art. 63 ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (t.j. Dz. U. z 1980 r. Nr 10, poz. 30 ze zm.), wyłączającego zaskarżalność decyzji ówczesnego Prokuratora Generalnego dotyczących treści prokuratorskiego stosunku pracy. Nie ma zatem potrzeby odwoływania się do art. 45 Konstytucji RP, celem zagwarantowania skarżącej prawa do sądu. Zastosowanie znajduje ogólna regulacja drogi sądowej w sprawach o roszczenia ze stosunku służbowego prokuratora z art. 101 (...) [§ - przyp. wł.] 2 Prawa o prokuraturze. **Przepis art. 101 (...) [§ - przyp. wł.] 2 ustawy o prokuraturze, ani żaden inny przepis tej ustawy, jak również (...) [ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze - przyp. wł.] nie wyłączają drogi sądowej w takiej sprawie jak niniejsza** (podkr. wł.)” [System Informacji Prawnej LEGALIS, numer 1522445].

W związku z powyższym konieczne wydaje się przypomnienie warunków formalnych, jakim musi odpowiadać skarga konstytucyjna.

W przedmiocie owych warunków oraz konieczności badania, czy zostały one spełnione, na każdym etapie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym Trybunał wypowiadał się wielokrotnie.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 2 grudnia 2010 r., w sprawie o sygn. akt SK 11/10, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „na każdym etapie postępowania (Trybunał - przyp. wł.) bada, czy nie zachodzi któraś z ujemnych przesłanek wydania wyroku, skutkująca obligatoryjnym umorzeniem postępowania. Dotyczy to wszelkich kwestii wstępnych - zarówno przesłanek charakterystycznych dla danego typu kontroli konstytucyjności, jak i przesłanek formalnych, wspólnych zarówno dla kontroli konkretnej, jak i abstrakcyjnej. Merytoryczne rozpoznanie zarzutów sformułowanych w skardze konstytucyjnej

jest uzależnione od spełnienia przez skargę wszystkich - wynikających ze wskazanych przepisów - warunków jej dopuszczalności. Skład rozpoznający sprawę merytorycznie nie jest związany stanowiskiem zajęтым w zarządzeniu lub postanowieniu zamykającym rozpoznanie wstępne (...). Akceptacja odmiennego zapatrywania, odmawiającego składowi orzekającemu prawa skontrolowania warunków dopuszczalności merytorycznego rozpoznania skargi, znaczyłaby, że czynności podejmowane na etapie wstępnego rozpoznania mają moc wiążącą wobec składu orzekającego. Kontrolowanie, czy nie zachodzi któraś z ujemnych przesłanek wydania wyroku, skutkujących obligatoryjnym umorzeniem postępowania, konieczne jest zatem na każdym etapie postępowania” oraz iż „[z]godnie z art. 79 Konstytucji w postępowaniu inicjowanym skargą konstytucyjną **przedmiotem kontroli może być jedynie przepis, który miał wpływ na treść ostatecznego rozstrzygnięcia o konstytucyjnych prawach lub wolnościach** (podkr. wł.)” [OTK ZU nr 10/A/2010, poz. 131, vide też - uzasadnienie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 października 2019 r., w sprawie o sygn. akt SK 10/19, OTK ZU seria A z 2019 r., poz. 54).

Ponadto w uzasadnieniu powołanego wyżej postanowienia w sprawie o sygn. akt SK 10/19 Trybunał Konstytucyjny przypomniał, że „[w] myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji, każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, **na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji** (podkr. wł.). Przywołany przepis wyznacza polski model skargi konstytucyjnej, a także określa podstawowe wymagania dotyczące jej konstrukcji, od których spełnienia zależy dopuszczalność merytorycznego rozpoznania skargi.

Trybunał wyjaśniał już na gruncie art. 79 ust. 1 Konstytucji, że <[d]o zasadniczych przesłanek dopuszczalności występowania ze skargą konstytucyjną

należy uczynienie jej przedmiotem przepisów (ustawy lub innego aktu normatywnego) wykazujących podwójną kwalifikację. Będąc podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego przez sąd lub organ administracji publicznej, muszą one prowadzić jednocześnie do naruszenia wskazywanych przez skarżącego konstytucyjnych wolności lub praw> (postanowienie z 19 października 2004 r., sygn. SK 13/03, OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 101). Skarżący, który jest zobligowany do prawidłowego oznaczenia w skardze konstytucyjnej przedmiotu kontroli (zob. art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p.TK) [obecnie: tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393, dalej: ustawa o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym - przyp. wł.], **musi wykazać, że zaskarżone przepisy posiadają taką podwójną kwalifikację, a więc, po pierwsze, że były podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego** (podkr. wł.) oraz, po drugie, że to w treści normatywnej tych przepisów tkwi bezpośrednia przyczyna naruszenia określonych w Konstytucji wolności i praw skarżącego (...). Skarżący może uczynić przedmiotem zaskarżenia wyłącznie przepisy zastosowane w jego sprawie, które legły u podstaw ostatecznego jej rozstrzygnięcia przez sąd lub organ administracji publicznej. <Warunek ten spełniony jest wówczas, gdy kwestionowany w skardze akt normatywny determinuje w sensie normatywnym treść orzeczenia przyjętego za podstawę skargi w tym jego aspekcie, w którym skarżący upatruje naruszenia przysługujących mu praw lub wolności o charakterze konstytucyjnym (podkr. wł.)> [postanowienie pełnego składu z 6 lipca 2005 r., sygn. SK 27/04, OTK ZU nr 7/A/2005, poz. 84]. Innymi słowy, istnieć musi ścisły, merytoryczny związek między treścią normatywną zaskarżonej regulacji, treścią wydanego na podstawie tej regulacji ostatecznego rozstrzygnięcia organu władzy publicznej dotyczącego sfery wolności i praw konstytucyjnych skarżącego oraz

podniesionym przez skarżącego w skardze konstytucyjnej naruszeniem wolności lub praw konstytucyjnych” (op. cit.).

Natomiast w uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 kwietnia 2019 r., w sprawie o sygn. akt SK 7/19, Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił, że „[z]godnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji skarga konstytucyjna może być wniesiona w sytuacji, gdy sąd lub organ administracji orzekł ostatecznie o wolnościach, prawach lub obowiązkach skarżącego. Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu pełnego składu z 4 grudnia 2000 r. o sygn. SK 10/99 (OTK ZU nr 8/2000, poz. 300): <konstytucyjne pojęcie «orzeczenia» o wolnościach, prawach lub obowiązkach jednostki obejmuje rozstrzygnięcia, które nakładają, zmieniają lub uchylają obowiązki albo przyznają, zmieniają lub znoszą uprawnienia>. Są to również orzeczenia, które <autorytatywnie stwierdzają istnienie obowiązku lub uprawnienia, jeżeli rozstrzygnięcia te mają znaczenie dla realizacji określonych uprawnień lub obowiązków jednostki>, a także <rozstrzygnięcia polegające na odmowie wydania jednego z wymienionych wcześniej rozstrzygnięć> (...).

Z kolei w myśl art. 77 ust. 1 otpTK (chodzi o ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym - przyp. wł.), *skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Orzeczenie musi mieć bowiem charakter ostateczny. Złożenie skargi konstytucyjnej jest więc związane z bezskutecznym wyczerpaniem zwykłych środków zaskarżenia określonych w stosownych przepisach proceduralnych* (podkr. wł.). *Skarga konstytucyjna ma ze swej istoty charakter subsydiarny wobec innych środków służących ochronie praw i wolności konstytucyjnych (...). Jest środkiem ochrony wolności i praw, który może być wykorzystany dopiero wtedy, gdy w jednostkowej sprawie sądowej lub administracyjnej postępowanie zostało przeprowadzone i ostatecznie zakończone* (podkr. wł.)” [OTK ZU seria A z 2019 r., poz. 15).

L. Bosek i M. Wild w komentarzu do art. 79 Konstytucji wskazali, między innymi, że przepis ten „przyznaje prawo do wniesienia skargi konstytucyjnej <w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie> o wolnościach, prawach albo obowiązkach skarżącego. Z przedstawionego fragmentu przepisu wynikają dwa ograniczenia dopuszczalności skargi konstytucyjnej. Pierwsze wiąże się z koniecznością wyczerpania przez skarżącego zwykłego toku instancji. Drugie ogranicza przedmiot kontroli sprawowanej przez TK do podstawy prawnej <ostatecznego> rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie skarżącego. Abstrahując na razie od drugiego ze wskazanych ograniczeń, należy powtórzyć, że wymóg wyczerpania toku instancji wiąże się z jednej strony z omówionym wyżej rozumieniem pojęcia <naruszenia praw i wolności> użytego w art. 79 ust. 1, z drugiej natomiast z zasadą subsydiarności skargi konstytucyjnej, zgodnie z którą sięgnięcie do tego środka zaskarżenia jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy skarżący nie dysponuje już żadnym innym proceduralnym środkiem prawnym, który umożliwiłaby naprawę rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie skarżącego (tak post. TK z 3.7.2007 r., SK 4/07, OTK-A 2007, Nr 7, poz. 83). **Skarżący musi wyczerpać środki należące do normalnego toku instancyjnego, sięgając po skargę konstytucyjną na zasadzie swego rodzaju *ultima ratio*, ostatniej szansy dochodzenia praw i wolności naruszonych przez zastosowanie niekonstytucyjnego przepisu (podkr. wł.).**

Z faktu, że instytucja skargi służy ochronie podstawowych praw i wolności gwarantowanych w Konstytucji RP, a przy jej rozpatrywaniu istotne jest zwrócenie uwagi na zabezpieczenie interesu prawnego skarżących, TK wyprowadza wymóg <wykazania przez skarżącego minimalnej choćby staranności w trosce o zabezpieczenie tychże interesów> (post. TK z 21.9.2006 r., SK 10/06, OTK-A 2006, Nr 8, poz. 117). **Skarga nie może tym samym zastępować zwykłych środków odwoławczych [podkr. wł.] (tak post.**

TK z 3.7.2007 r., SK 4/07, OTK-A 2007, Nr 7, poz. 83) ani stanowi instrumentu służącego korygowaniu zaniedbań, popełnionych w postępowaniu poprzedzającym jej wniesienie (zob. post. TK z: 16.10.2002 r., SK 43/01, OTK-A 2002, Nr 5, poz. 77 oraz 17.3.1998 r., Ts 27/97, OTK 1998, Nr 2, poz. 20). **Z wymogów zasady subsydiarności wynika, że jeżeli istnieje droga kontroli sądowej rozstrzygnięć naruszających prawa i wolności skarżącego, to dopiero jej wyczerpanie otwiera drogę do wniesienia skargi konstytucyjnej.** <Dopóki bowiem nie został wyczerpany tok instancji nie można ocenić, czy mamy do czynienia z niekonstytucyjnością aktu normatywnego jako podstawy orzeczenia, czy z wadliwością aktu stosowania prawa> (tak post. TK z 4.2.1998 r., Ts 1/97, OTK 1998, Nr 2, poz. 18) [podkr. wł.]. Wyczerpanie toku instancji umożliwia również określenie, czy źródłem niekorzystnego dla skarżącego rozstrzygnięcia jest rzeczywiście niekonstytucyjny przepis, czy są nim też inne okoliczności (jak np. wskazywane wyżej zaniedbania w toku postępowania, zgłaszaniu wniosków dowodowych *etc.*). W postępowaniu odwoławczym mogą bowiem wyjść na jaw nowe okoliczności wskazujące na brak interesu prawnego w ustaleniu niezgodności z Konstytucją RP badanej regulacji, ponieważ ewentualny wyrok TK w tym zakresie i tak nie będzie wpływał na wynik sprawy. [...] (post. TK z 16.2.2012 r., TS 31/11, OTK-B 2012, Nr 1, poz. 115)” [komentarz L. Boska i M. Wilda do art. 79 Konstytucji, [w:] *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz. Art. 1-86, pod red. M. Saffana i L. Boska*, Wydawnictwo C. H. BECK, Warszawa 2016, s. 1839 - 1840].

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego oraz poglądy doktryny, należy dojść do wniosku, że Pan D B - przed wystąpieniem ze skargą konstytucyjną z dnia 15 stycznia 2024 r. - **nie wykorzystał przysługującej temu prokuratorowi drogi sądowej do dochodzenia roszczeń ze stosunku służbowego** i do właściwego sądu cywilnego - sądu pracy nie złożył środka odwoławczego od rozstrzygnięcia Prokuratora

Generalnego z dnia stycznia 2024 r., co jednocześnie oznacza, że Skarżący nie wyczerpał drogi prawnej zmierzającej do uzyskania ostatecznego orzeczenia wydanego na podstawie zaskarżonej normy wywiedzionej z art. 47 § 1 i 2 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze w związku z art. 19 ust. 3 ustawy zmieniającej z dnia 9 października 2009 r.

W związku z powyższym postępowanie w sprawie skargi konstytucyjnej D B podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym - wobec niedopuszczalności wydania orzeczenia.

Jedynie na marginesie, wobec treści niniejszego stanowiska, należy odnotować, że postanowieniem z dnia 9 lutego 2024 r., w sprawie o sygn. akt III K 348/22, Sąd Okręgowy w Szczecinie umorzył postępowania karne zainicjowane aktem oskarżenia wniesionym przez prokurator B. Z. uznając, iż prokurator ta w czasie wnoszenia aktu oskarżenia nie była prokuratorem w stanie czynnym, nie mogła więc wykonywać czynności prokuratora, a tym samym w sprawie wystąpiła tzw. przeszkoda procesowa w postaci „braku skargi uprawnionego oskarżyciela” (brak aktu oskarżenia) [*vide - Komunikat o orzeczeniu Sądu Okręgowego w Szczecinie potwierdzającym czasowy i incydentalny charakter przepisu art. 47 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze, Strona Internetowa Prokuratury Krajowej, zakładka „Aktualności”*).

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 lutego 2024 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził, między innymi, że „[o]dnosząc się do argumentacji stron w zakresie wadliwego czy prawidłowego zastosowania art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze Sąd w pełni podziela stanowisko obrońców.

Nawet jeśli wskazany przepis nie zawiera sformułowania <do dnia> czy innego równoznacznego, którego wymagałaby zasady prawidłowej legislacji, nie

oznacza, że nadal obowiązuje i w dniu 19 maja 2016 roku zastosowany został prawidłowo. Podkreślenia przy tym wymaga, że wskazane przez Prokuraturę orzeczenia NSA nie dotyczą wprost przepisu art. 47 § 1 i 2 tej ustawy, a art. 32, którego brzmienie i cel wprowadzenia jest zupełnie inny (po zniesieniu struktur prokuratur wojskowych wskazano Prokuratora Generalnego jako właściwego w sprawach wynikających z ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem na stałe) [chodzi o powołany także przez D B w uzasadnieniu skargi konstytucyjnej z dnia 15 stycznia 2024 r. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 września 2019 r., w sprawie o sygn. akt I OSK 2234/17, System Informacji Prawnej LEGALIS, numer 2247603 - przyp. wł.].

Zdaniem Sądu zasadne jest odczytywanie treści art. 47 § 1 i 2 w powiązaniu z przepisami z art. 35 § 1 i art. 38 § 1 tej ustawy (podkr. wł.). Wskazują one wprost na termin 30 dni na powołanie prokuratorów Prokuratury Krajowej i 60 dni na powołanie prokuratorów Prokuratur Regionalnych. Przy czym wprost mowa jest o powołaniu w tym terminie, nie samym złożeniu wniosku, czy też powołaniu na wniosek złożony w terminie 30 czy 60 dni. Przepisy wprowadzające wprowadziły tym samym specjalny tryb przywrócenia do służby doświadczonych prokuratorów w celu utworzenia nowych struktur Prokuratury Krajowej i Prokuratur Regionalnych. Specjalny, bo szybszy - w celu utworzenia struktur - od przewidzianego w art. 127 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze z dnia 28 stycznia 2016 roku, która zgodnie z treścią jej art. 1 § 3 odnosi się również do prokuratorów prokuratur regionalnych i prokuratorów Prokuratury Krajowej. Po upływie (terminu - przyp. wł.) wskazanego w przepisach art. 35 § 1 i art. 38 § 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze w celu uzupełnienia składu struktur Prokuratur należy w ocenie Sądu stosować zasady wynikające z ustawy Prawo o prokuraturze. Inna interpretacja oznaczałaby równoległe obowiązywanie dwóch dróg uzupełnienia składu osobowego, w tym jedną wprowadzoną w ustawie, której przepisy jako

przepisy wprowadzające mają mieć co do zasady status przejściowy - nie stworzono osobnej ustawy dotyczącej Prokuratury Krajowej i Regionalnej, a zarówno przepisy wprowadzające jak i ustawa Prawo o prokuraturze weszły w życie w tym samym czasie. **Przywrócenie do czynnej służby w drodze specjalnego rozwiązania przewidzianego w art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - przepisy wprowadzające ustawę Prawo o prokuraturze było zatem zdaniem Sądu możliwe tylko w okresie odpowiednio 30 oraz 60 dni od wejścia w życie ustawy, tj. licząc od dnia 4 marca 2016 roku** (podkr. wł.). Powołanie w dniu 19 maja 2016 roku ze skutkiem od 1 czerwca 2019 roku prokurator (chodzi o przywrócenie do czynnej służby prokurator B. Z. - przyp. wł.) - dokonane zostało bez obowiązującej podstawy prawnej. Przepisy, do których odwołuje się art. 127 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze przewidują inny tryb, który nie został zachowany - zatem nie jest możliwe stwierdzenie, że przywrócenie odbyło się z zachowaniem zasad, a jedynie wskazano nieprawidłową podstawę prawną.

Konsekwencją powyższego jest uznanie, wobec wadliwości przywrócenia do służby, że prokurator (zachowując rodzaj wskazany w terminologii ustawy Prawo o prokuraturze) [...] (B. Z. - przyp. wł.) sporządzając i podpisując akt oskarżenia była nadal prokuratorem w stanie spoczynku, a nie prokuratorem uprawnionym do dokonywania czynności procesowych, w tym sporządzania aktu oskarżenia. Akt oskarżenia został zatem sporządzony i podpisany przez osobę nieuprawnioną. Brak kwestionowania uprawnienia w innych postępowaniach czy przez decyzję uprawnionych organów nie może być skutecznie podnoszony wobec faktu, że możliwość nieprawidłowego powołania prokuratora nie była do tej pory zagadnieniem rozpatrywanym przez sądy, a przynajmniej takiej okoliczności do tej pory nie ujawniono” (*Komunikat Prokuratury Regionalnej w Szczecinie w sprawie orzeczenia Sądu Okręgowego w Szczecinie umarzającego postępowanie karne wobec braku skargi oskarżyciela publicznego*, Strona Internetowa Prokuratury Regionalnej w Szczecinie, zakładka „Aktualności”).

Postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 9 lutego 2024 r.
nie jest prawomocne.

Z tych wszystkich względów, wnoszę jak na wstępie.

Adam Bodnar

1 10 2024

Adam Bodnar